

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) ได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และการทำงานของพวกเราทำให้เกิดสังคมยุคสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีโทรคมนาคมในการทำงาน การใช้ชีวิตประจำวัน และการเรียนรู้ ดังเห็นได้จากบริบทของสำนักงานอัตโนมัติ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษาทางไกลผ่านระบบเครือข่าย การติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตและเว็บ บริบทต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมยุคสารสนเทศ (กรมวิชาการ, 2544 : 71) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้ความรู้และข้อมูลข่าวสาร สามารถส่งผ่านถึงกันและกันระหว่างบุคคล หน่วยงานภายในและระหว่างองค์กรได้อย่างรวดเร็ว จนสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างกว้างขวาง รวมไปถึงในวิถีทางของการศึกษา ก็เริ่มเข้าสู่ยุคแห่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนมากขึ้น สร้างมิติใหม่ของการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเวลาและสถานที่

กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างสูงที่จะต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาจัดการ ด้วยเหตุว่าข้อมูลข่าวสารที่จะนำเข้ามาสู่ห้องเรียนในปัจจุบันส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ กระบวนการสอนของครูและวิธีการศึกษาของนักเรียนก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ในแต่ละสถานศึกษาจะต้องมีการสร้างสรรค์ความรู้และพัฒนาให้การศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น มีสถานศึกษาในต่างประเทศจำนวนมากที่มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ อย่างเสรี โดยปรับรูปแบบของความรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน บทบาทครูจะต้องเป็นผู้สร้างสรรค์และส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สื่อเพื่อการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการ ได้รับความรู้จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอย่างแท้จริง โดยผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ขององค์ความรู้กับการค้นคว้า เข้าใจและรู้จักเลือกสรรข้อมูลที่มีอยู่อย่างมากมาย นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (ไพฑูริย์ ศรีฟ้าและพูลศรี เวศย์อุฬาร, 2545) อีกทั้งในปัจจุบันนานาประเทศต่างให้ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตมากขึ้น (L3 – Life Long Learning) เนื่องจากบุคลากรถือได้ว่าเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ก้าวไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อพัฒนาประเทศให้เกิดการแข่งขันได้กับประเทศอื่น ๆ จึงต้องการบุคลากรที่

มีคุณภาพ โดยได้รับการศึกษาที่เป็นระบบมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความสามารถของแต่ละคน ประกอบกับวิวัฒนาการของเทคโนโลยีต่างๆ ที่เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เร็วขึ้น และแพร่กระจายเข้าถึงชุมชนมากขึ้น ระบบการเรียนการสอนทางไกล โดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในลักษณะของอีเลิร์นนิ่ง (E-learning) จึงเกิดขึ้น เพื่อใช้สนับสนุนการศึกษาและการฝึกอบรมให้บุคลากรได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นแนวทางที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2545 : 65)

อีเลิร์นนิ่ง เป็นคำที่ถูกกล่าวถึงกันมากในวงการการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากอีเลิร์นนิ่งมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีชีวิตชีวา (Active learning) ผู้เรียนได้เป็นผู้คิดตัดสินใจด้วยตนเองในด้านเนื้อหา การควบคุมเส้นทาง การนำเสนอ และการประเมิน ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่จะช่วยทำให้ผู้เรียนได้คิดละเอียดลออเกี่ยวกับโครงสร้างความรู้ที่ผู้เรียนมีอยู่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ทำให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้และความเข้าใจใหม่ และช่วยเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้กับชีวิตที่เป็นจริงสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งความหมายของอีเลิร์นนิ่งมีผู้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล แต่มีส่วนที่เหมือนกันคือการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญของการเรียนรู้ และเนื่องจากคอมพิวเตอร์และเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นที่มาของ อีเลิร์นนิ่ง (Electronic learning) หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า อีเลิร์นนิ่ง (บุปผชาติ ทัพทกรณ์, 2544 : 1-3) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วนด้วยกัน โดยในแต่ละส่วนจะต้องได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดี เมื่อนำมาประกอบกันแล้วระบบทั้งหมดจะต้องทำงานประสานงานกันได้อย่างลงตัว คือ เนื้อหาของบทเรียน ระบบบริหารการเรียน การติดต่อสื่อสารและการสอบ/วัดผลการเรียน (พิเชษฐ เพียรเจริญ, 2544 : 62) การใช้คำว่า อีเลิร์นนิ่งเป็นที่นิยมเมื่ออินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทในการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนการสอนในปัจจุบัน

อินเทอร์เน็ตเป็นระบบของการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ครอบคลุมไปทั่วโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการสื่อสารข้อมูล (กิตานันท์ มลิทอง, 2540 : 320) เป็นแหล่งรวบรวมสารสนเทศจากทั่วโลกเข้าด้วยกัน เหมือนดังชุมทรัพย์ข้อมูลข่าวสารที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ในวงการศึกษาด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ให้ผู้เรียนได้ทำการค้นคว้าศึกษาวิจัย จากรายงานการวิจัยของพจนารถ ทองคำเจริญ (2539) ก็พบว่าสถาบันอุดมศึกษาได้ใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้าวิจัยอย่างกว้างขวาง และในปัจจุบันได้มีการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น จากรายงานการวิจัยของบุญเรือง เนียมหอม (2540) พบว่าในการจัดการเรียนการสอนอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันเน้นกิจกรรมและบริการของอินเทอร์เน็ต ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมตรวจสอบติดตามการเรียนของผู้เรียนและเตรียมความพร้อมทรัพยากรสนับสนุนการเรียนทางอินเทอร์เน็ต

มีการใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์และเวปไซด์เว็บในการเรียนการสอนมากที่สุด เรียกได้ว่าเป็นการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ ไม่อยู่ที่ตำราเล่มเดียว แต่สามารถแสวงหาความรู้อื่นได้อีกมาก และสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนระบบการเรียนการสอน และทบทวนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเองในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้สิ่งใหม่ (มงคล แก้วจันทร์, 2544 : 17 ; ยืน ภู่วรรณ และมันทนา ไปเร็ว, 2541 : 19) อีกทั้งยังสร้างการเรียนรู้ให้เกิดการกระจายไปทุกระดับ ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย หรืออาจกล่าวได้ว่าการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้ที่มีอยู่ดั้งเดิมไปเป็นการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต โดยมีระบบการจัดการที่สำคัญ เรียกว่า ระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System : LMS) ทำหน้าที่บริหารและจัดการบทเรียนให้เป็นไปตามแผนการเรียนและสอดคล้องตามหลักประสบการณ์เรียนรู้

ระบบการจัดการเรียนรู้ หรือระบบบริหารการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยทำหน้าที่บริหารจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ จะประกอบด้วยเครื่องมืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้สอน ผู้เรียน ผู้ดูแลระบบ โดยที่ผู้สอนสามารถนำเนื้อหาและสื่อการสอนขึ้นเว็บไซต์รายวิชาตามที่ได้ขอให้ระบบจัดไว้ให้ได้โดยสะดวก ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหา กิจกรรมต่าง ๆ ได้โดยผ่านเว็บ ผู้สอนและผู้เรียนติดต่อสื่อสารได้ผ่านทางเครื่องมือการสื่อสารที่ระบบจัดไว้ให้ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ห้องสนทนา กระดานถาม - ตอบ เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วยังมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การเก็บบันทึกข้อมูลกิจกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้บนระบบเพื่อผู้สอนสามารถนำไปวิเคราะห์ ติดตามและประเมินผล การเรียนการสอนในรายวิชานั้นอย่างมีประสิทธิภาพ (ชนิษฐา รุจิโรจน์, 2546 : 6) ซึ่งผู้ใช้สามารถเรียกใช้เครื่องมือต่าง ๆ เหล่านี้ผ่านเว็บ โดยใช้โปรแกรมอ่านเว็บ (Web Browsers) มาตรฐานทั่วไป ในต่างประเทศก็ได้มีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้และเป็นที่ได้รับความนิยมหลายระบบ ซึ่งแต่ละระบบก็มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันไป โดยพบว่าระบบที่ได้รับการพัฒนาในต่างประเทศมักจะมีราคาค่อนข้างสูงและบางระบบยังพบว่าข้อจำกัดในการปรับแต่งให้เหมาะสมให้เข้ากับผู้ใช้ชาวไทย ทำให้ในปัจจุบันได้มีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายในมหาวิทยาลัยของตนขึ้น

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกในประเทศไทยที่มีการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในลักษณะบริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 และในปัจจุบันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยเฉพาะวิทยาเขตปัตตานี มีแผนดำเนินงานการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างชัดเจน มีการพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยมีการนำอินเทอร์เน็ตมาให้บริการแก่อาจารย์และนักศึกษา ซึ่งจากการวิจัยของยุมัยลา หล้าสุบ พบว่านักศึกษาในทุกสาขาวิชาใช้อินเทอร์เน็ตในการติดต่อสื่อสารการศึกษาจากแหล่งข้อมูลภายในประเทศ และใช้บริการสืบค้นข้อมูลเวปไซด์เว็บ และบริการสนทนาผ่าน

อินเทอร์เน็ต (ยุมัยลา หล้าสุบ, 2542 : บทคัดย่อ) คณะศึกษาศาสตร์ก็เป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีการนำอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ในระบบการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้น แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัย และพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่เหมาะสม ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษาเล็งเห็นความสำคัญ จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขึ้นเพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ ซึ่งมีเพียงแต่ใช้คุณลักษณะและทรัพยากรของอินเทอร์เน็ตเท่านั้นแต่จะผนวกการออกแบบการเรียนการสอน (Instructional Design Model) เข้าไปด้วยเพื่อพัฒนาเป็นระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับอาจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นระบบที่ประกอบด้วยซอฟต์แวร์ 4 ส่วน คือ สำหรับผู้สอน สำหรับผู้เรียน สำหรับผู้ดูแลระบบ และส่วนประเมินผล เพื่อให้มีความสะดวกในการเรียนการสอนมากที่สุด

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จึงมีความสนใจที่จะพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน ซึ่งเป็นส่วนที่ผู้เรียนเข้าสู่เว็บไซต์เพื่อดำเนินการเรียนไปตามระบบการเรียนที่ผู้สอนออกแบบไว้ โดยที่ผู้เรียนจะสามารถติดต่อสื่อสาร สนทนา อภิปรายกับผู้เรียนด้วยกัน อาจารย์ หรือผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ รวมไปถึงทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของตนได้อย่างไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ซึ่งถือเป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในการพัฒนาระบบส่วนนี้เนื่องจากเป็นระบบที่สร้างขึ้นสำหรับการเรียนการสอน ดังนั้น ต้องคำนึงถึงเป้าหมายการศึกษาเป็นสำคัญ ถึงแม้ปัจจุบันยังมีไม่มีโมเดลการออกแบบระบบการเรียนการสอน มารองรับการออกแบบเว็บเพจสำหรับการศึกษาในห้องเรียนเสมือน แต่พอจะประยุกต์หรือปรับเปลี่ยนขั้นตอนรูปแบบเพื่อรองรับการออกแบบเว็บเพจทางการศึกษาได้ (มนตรี ดวงจิโน, 2544 : 36) และต้องจัดองค์ประกอบเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์ส่งเสริมต่อกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอน โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อกลางหรือช่องทางในการเชื่อมโยงองค์ประกอบของการเรียนการสอนให้สัมพันธ์กัน (บุญเรือง เนียมหอม, 2540 : 11-12) รวมถึงการออกแบบเว็บเพจให้มีความน่าสนใจโดยการใช้การเชื่อมโยง ศักยภาพในการดึงดูดความสนใจของผู้เรียนโดยการใช้ภาพ ตัวอักษร และการออกแบบ การใช้งานและให้คุณค่าในการเรียนรู้ และเพื่อความสมบูรณ์ก็จะต้องนำระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในส่วนของผู้เรียนไปประกอบกับส่วนของผู้สอน ผู้ดูแลระบบและส่วนประเมินผลและที่สำคัญทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีจะได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน ความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับมีดังนี้

1. ได้ระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน
2. เป็นแนวทางให้ผู้สนใจนำระบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ไปประยุกต์ใช้พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสถาบันอุดมศึกษาระดับต่าง ๆ
3. เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจังในการพัฒนาการเรียนการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 30 คน ที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้
2. การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน เป็นการพัฒนาเฉพาะของโครงสร้างระบบโดยไม่รวมเนื้อหา และสื่อการสอน
3. การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน เป็นการพัฒนาเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การพัฒนาโปรแกรมเพื่อการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์”

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันดังนี้

1. ระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง ซอฟต์แวร์เพื่อการบริหารจัดการเรียนการสอนผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบดังกล่าวจะรวบรวมเครื่องมือ

อำนวยความสะดวกหลาย ๆ ประเภทที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนให้แก่ ผู้สอน ผู้เรียนและผู้ดูแลระบบ โดยที่ผู้สอนใช้เครื่องมือของระบบสร้างเนื้อหาวิชา ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการเรียนด้วยตนเองตั้งแต่การเข้าเรียนจนกระทั่งจบหลักสูตร ระบบก็จะติดตามและบันทึกความก้าวหน้า รวมทั้งสร้างรายงานกิจกรรมและผลการเรียนของผู้เรียนในทุกหน่วยการเรียนอย่างละเอียดเพื่อผู้สอนสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อติดตามและประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชานั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในส่วนของผู้เรียน หมายถึง ระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในส่วนของผู้เรียน ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ถูกออกแบบและสร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการวิจัยและพัฒนา ที่รวบรวมเครื่องมืออำนวยความสะดวกหลาย ๆ ประเภทที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งพัฒนาเฉพาะในส่วนที่ผู้เรียนจะต้องดำเนินการเรียนไปตามกระบวนการของระบบการเรียนการสอน

3. แบบประเมินคุณภาพระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในส่วนของผู้เรียน หมายถึง แบบประเมินคุณภาพของระบบ โดยอาศัยหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพสื่อ มัลติมีเดียเพื่อการศึกษา ซึ่งจะประเมินเฉพาะในส่วนของผู้เรียน

4. แบบประเมินความพึงพอใจ หมายถึง แบบประเมินที่วัดความพึงพอใจของนักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีต่อระบบการจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในส่วนของผู้เรียน

5. นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ หมายถึง นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 ที่สามารถใช้อินเทอร์เน็ตได้